

Posudek oponenta diplomové práce

zpracované studentkou magisterského studia FHS UK – katedry elektronické kultury a sémiotiky

Autorka práce: Bc. Martina Jannová

Vedoucí práce: Mgr. Irena Aimová

Oponent práce: Mgr. Filip Poštulka

Název práce: Bulvarizace ekonomických týdeníků

Akademický rok: 2008/2009

Hodnocení výběru tématu

Téma - Bulvarizace ekonomických týdeníků, které si autorka vybrala, je zajímavé a aktuální. Naléhavost tématu bulvarizace médií zdůrazňuje i diskurs mediálních odborníků /Karel Hvizďala, Milan Šmíd, Petr Bílek, Petr Šimůnek apod./ s odbornou veřejností.

Jisté nebezpečí výběru však tkví:

- v předjímaných kauzalitách na začátku práce, kdy autorka tvrdí, že: „vydavatelé odborných tiskovin se proti propadu prodaného nákladu a poklesu čtenosti pokoušejí bojovat určitou mírou bulvarizace svých titulů...“ Existoval před příchodem internetu na tuzemském trhu tištěný titul, který by mohl být považován za opravdu seriózní? Souvisí s určitostí poklesu čtenosti s propadem prodaného nákladu? Nekanibalizují nyní někteří vydavatelé své tituly internetem úmyslně – MF DNES/idnes.cz; Právo/novinky.cz?

- ve výběru obou týdeníků, které nejsou typickým představitelem mainstreamových titulů, pro něž je příklon k bulvarizaci příznačný. Navíc u nich nelze, alespoň jak vyplývá z čísel Unie vydavatelů, v posledních pěti letech mluvit o propadu prodaného nákladu.

Obě zmíněná úskalí však autorka v průběhu práce úspěšně odkývá a objasňuje.

Diplomantka se při zpracování analýzy neomezila pouze na detailní a v souvislostech podaný výzkum možné bulvarizace obou titulů. Informace uvádí do kontextu i s pomocí zevrubného seznámení čtenáře s charakteristikou bulváru, s bulvarizací a jejími znaky, a také vývojem tuzemského trhu periodik.

Hodnocení formální stránky práce

Jako oponent práce mohu napsat, že uspořádání jednotlivých částí textu je přehledné a logické. Diplomová práce je po uvedení do problematiky formálně rozčleněna do šesti základních výkladových částí, které jsou dále vnitřně systematicky členěny, a shrnujícího závěru. Pátý bod, kterým je vlastní zkoumání autorky, je dále vnitřně strukturován na metodologickou část, diskurzivní a vizuální složku.

Přítomnost všech výkladových kapitol je účelná a v souboru tvoří vyvážený celek.

Rovněž nakládání s poznámkovým aparátem odpovídá požadavkům, které jsou na magisterskou práci kladeny. Kvalitní je i seznam pramenů (včetně relevantních zdrojů, které se soustředí přímo na problematiku bulvarizace, metodologii, historické souvislosti apod.), z nichž autorka korektně cituje. Jazyková úroveň textu je slušná.

Hodnocení obsahové stránky práce

V kapitole **ÚVOD** autorka určuje zaměření práce na dvě specifické skupiny současných tištěných médií: na ekonomické a bulvární tituly. Rovněž zde definuje výchozí cíl práce, jímž je případné zjištění, zda vybraná odborná periodika vykazují příklon k bulvárnímu pojetí zpravodajství a publicistiky. Dalším cílem je zmapování toho, jak se předpokládaná bulvarizace projevuje v obsahu a formě zkoumaných periodik.

V následující sekci **MASOVÁ MÉDIA** je pozornost věnována charakteristice základních pojmů, jako jsou: masová komunikace, masová kultura či infotainment. Nejsou

zde opomenuty ani vliv televize na podobu tištěných médií a komerční stránka médií. Pro porozumění problematice je podstatné, že zde autorka ukazuje ekonomické mantinely, a tím i možnou závislost médií: „*Čím větší je u komerčních médií závislost na příjmech z inzerce, tím menší je nezávislost obsahu daného média na zájmech inzerentů a obchodní sféry a tím pádem se snižuje i důvěryhodnost média jako zdroje informací.*“ (str. 26). Pro úplnost by zde ale bylo vhodné zmínit, že především týdeník EURO je také často vnímán jako vlivové médium jeho vlastníka – finanční skupiny PPF. Podle mínění některých mediálních odborníků (např. Milan Šmíd) dokonce není podstatné, zda vydavateli přináší zisk, ale jestli zasahuje relevantní skupinu takzvaných decision makers.

Kapitola **BULVÁRNÍ TISK A ZNAKY BULVARIZACE** se zaměřuje na definování pojmu bulvár, historii bulváru a jeho charakteristické znaky. Tato část je víceméně popisná a vychází z rešerší v odborné literatuře. To platí i pro závěrečný bod této kapitoly, který je určující pro rámeček celé práce a jímž je samotný pojem bulvarizace. Zde by bylo vhodné necitovat pouze teoretiky, ale zkusit se formou standardizovaného dotazování zeptat i tvůrců mediálních obsahů – novinářů.

Dalším teoretickým rámcem je rovněž popisná, ale nezbytná kapitola **ČESKÝ TRH PERIODIK**. Zde autorka prokazuje schopnost syntetizovat informace z více zdrojů a uvést je do vztahu s předmětem zkoumání.

Praktickou částí práce je **ANALÝZA BULVARIZACE EKONOMICKÝCH TITULŮ** - kapitola číslo pět. Ta si klade za cíl sledování přítomnosti popsanych znaků bulvarizace na konkrétním vzorku tištěných titulů. V podsekcí Sledovaný vzorek a metodika výzkumu je popsána metodologie šetření. Následující analýza dat je rozdělena na diskurzivní a vizuální formu, které jsou dále vnitřně logicky členěny. V diskurzivní části jsou definovány relevantní pojmy, které jsou poté analyzovány v hodnocení obou médií – analytický přístup však někdy naruší osobní pohled autorky; „*Ve srovnání s Eurem..., působí Profit jako kdyby pravidelně vyplňoval povinně stanovený objem, bez ohledu na to, co se ve světě děje*“ (str. 73). Vizuální stránka, která si všimá viditelných bulvarizujících prvků, je v analýze zpracována s pečlivostí.

V šesté kapitole, kterou je **ZÁVĚR**, autorka mimo jiné shrnuje, že „*se bulvarizace u sledovaných ekonomických týdeníků v jisté míře projevuje*“ (str. 83). Vzhledem k šíři výzkumu si v úplném závěru práce může diplomantka dovolit i vizionářský komentář: „*Lze předpokládat, že i v budoucnu bude docházet k dalšímu rozšiřování obsahu ekonomických týdeníků směrem ke společenským a ‚lifestylovým‘ tématům, články budou pojímány a psány zábavněji, texty budou kratší, budou mít rychlejší spád a budou nenáročné na čtení, aby mohly alespoň do jisté míry konkurovat formě prezentace událostí v elektronických médiích...*“ Toto tvrzení konvenuje i s pohledem oponenta práce.

Závěr

Diplomová práce se vyznačuje vysokou úrovní zpracování jak části výzkumné, tak i teoretické – je zřejmé, že autorka vhodně uplatnila své zkušenosti z praxe. Používání zdrojů je účelné a srozumitelná je i formulace hypotéz a jejich interpretace. Obsah je dobře strukturován. Práce je také doplněna účelnými přílohami.

Návrh hodnocení: Výborně, 28 kreditů

V Praze dne 12. 6. 09

Mgr. Filip Poštulka
Oponent magisterské práce